

**Звіт про результати проведення громадського обговорення
проєкту Стратегії розвитку Чернігівської міської територіальної громади
на період до 2027 року (з перспективою дії до 2034 року)**

«31» серпня 2026 року

м. Чернігів

1. Загальна Інформація

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регіональної політики», Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки», постанови Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 816 «Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів», а також з метою забезпечення відкритості та врахування громадської думки було проведено громадське обговорення проєкту Стратегії розвитку Чернігівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з перспективою дії до 2034 року) (далі – Стратегія розвитку).

Повідомлення про проведення громадського обговорення було оприлюднено на офіційному веб сайті Чернігівської міської ради за посиланням: <https://chernigiv-rada.gov.ua/nagalni-pytannya/id-171093/>, проєкт Стратегії розвитку оприлюднений за посиланням: <https://chernigiv-rada.gov.ua/news/id-171090/>.

Громадське обговорення тривало з 30 липня 2026 року до 28 серпня 2026 року.

2. Результати громадського обговорення

Упродовж періоду громадського обговорення до управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради надійшли пропозиції до проєкту Стратегії розвитку від громадянки Тетяни Макарової та від громадської організації «Нові перспективи природно-заповідальних територій Чернігівщини». Також, до виконавчих органів міської ради у період обговорень надійшли пропозиції і зауваження від громадської спілки «Чернігівська міська громадська рада».

№ з/п	Пропозиції	Результат	Коментар щодо врахування/не врахування
1.	Громадська організація «Нові перспективи природно-заповідальних територій Чернігівщини»:		
1.1.	Додати до проєкту Стратегії розвитку проєкт «Чернігову бути зеленим!»,	Частково враховано	Стратегія розвитку Чернігівської міської територіальної громади – це головний концептуальний нормативний документ

	метою якого є формування екологічно збалансованої моделі Зеленого просторового розвитку Чернігівської громади шляхом втілення на місцевому рівні низки заходів щодо впорядкування, моніторингу стану, збереження та перспективного розвитку зеленого потенціалу міста Чернігова на період 2026-2027 років.	стратегічного розвитку громади, що визначає стратегічні та оперативні цілі, а також завдання до них, що сприятимуть відновленню та соціально-економічному розвитку Чернігівської міської територіальної громади, створенню сприятливих, безпечних та комфортних умов проживання для мешканців і гостей міста, який розроблений у відповідності до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265. Система цілей проєкту Стратегії розвитку вже містить ряд цілей та завдань, що відповідають пропозиціям, зокрема: - Стратегічну ціль 3 «Цифрова, комфортна, безбар'єрна та екологічна громада», - Оперативні цілі 3.10 «Екологічна безпека, адаптація до змін клімату» та 3.11 «Збереження природних ресурсів та розвиток «зеленої» економіки», - завдання: 3.10.1. Будівництво і модернізація інфраструктури відведення дощових та талих вод; 3.10.3. Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт об'єктів системи централізованого водовідведення; 3.10.4. Будівництво, реконструкція, капітальний, поточний ремонт і утримання об'єктів у сфері охорони навколишнього природного середовища; 3.11.1 Виконання заходів щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та
--	---	--

			санітарного стану водойм; 3.11.3 Збереження зелених насаджень загального користування; 3.11.4. Вжиття заходів щодо охорони і збереження територій природно-заповідного фонду.
2.	Тетяна Макарова:		
2.1.	Не розпорошуватися на десятки напрямів, а визначити кілька ключових і послідовно розвивати їх до реального результату; визначити конкретні напрями, які можна реалізовувати вже зараз, зокрема, створення умов для доступного та безпечного очного навчання дітей, оскільки це не лише питання освіти, а питання майбутнього міста.	Частково враховано	Проект Стратегії розвитку Чернігівської міської територіальної громади розроблений у відповідності до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265. Система цілей проекту Стратегії розвитку вже містить ряд цілей та завдань, що відповідають пропозиціям, зокрема: - Стратегічну ціль 1. Збереження та розвиток людського капіталу, - Оперативну ціль 1.2. Отримання якісних освітніх послуг у сучасному освітньому просторі», - завдання: 1.2.4. Створення та розвиток сучасної, безпечної та інклюзивної мережі закладів освіти, що відповідає державним стандартам якості освіти, потребам населення міста та сприяє всебічному розвитку учасників освітнього процесу; 1.2.6. Забезпечення належних безпечних умов перебування у закладах освіти для учасників освітнього процесу; 1.2.10. Облаштування укриттями та модернізація систем життєзабезпечення наявних найпростіших укриттів закладів освіти для забезпечення безпечного

			та комфортного очного освітнього процесу, - Стратегічну ціль 2. Економічно розвинена, енергоефективна, безпечна, сильна та спроможна громада, - Оперативну ціль 2.4. Формування безпечного середовища життєдіяльності мешканців, розвиток системи цивільного захисту та укриттів, підвищення рівня їх захищеності від загроз, надзвичайних ситуацій, у тому числі у період дії воєнного стану, - завдання: 2.4.2. Нарощування (збільшення кількості, покращення захисних властивостей) фонду захисних споруд цивільного захисту, у тому числі укриттів подвійного призначення, з урахуванням принципів інклюзивності та безбар'єрності; 2.4.11. Забезпечення стійкості та підвищення рівня безпеки бюджетних закладів міської ради шляхом ремонту, відновлення та встановлення інформаційної мережі та систем безпеки.
3.	Громадська спілка «Чернігівська міська громадська рада»:		
3.1.	На стор. 13 в рисунку 3 додати до стовпчика за 2025 р. стовпчик не зафарбований з числом 176.0, а в рядок над Рисунком додати після крапки «За розрахунком, що базується на зміні обсягу споживання питної води населенням міста у порівнянні з 2021 р. на 01.01.2026 р. в Чернігові мешкало 176 тис. осіб».	Не враховано	Запропонований показник 176 тис. осіб на 01.01.2026 за розрахунком, що базується на зміні обсягу споживання питної води населенням міста у порівнянні з 2021 роком, не є офіційною статистичною інформацією чи адміністративними даними територіальної громади з визначеною методикою розрахунку.

3.2.	На стор. 19 в абзаці нижче Таблиці додати: «які можливо використовувати в разі настання надзвичайних ситуацій для евакуації населення за межі міста».	Враховано	
3.3.	На стор. 20 останній абзац прибрати, як такий, що не відповідає вимогам економічної доцільності, тому що відстань від Чернігова до Запоріжжя автошляхами майже 650 км, а залізницею 850 км. В той самий час річка ті самі товари везе сама, а на її ремонт (відновлення фарватеру) прибуток від продажу піску становить майже 30%.	Не враховано	Відновлення та організація судноплавства на річці Десна є виключною прерогативою центральних органів виконавчої влади України, так як Десна має статус внутрішнього водного шляху загальнодержавного значення у відповідності до Закону України «Про внутрішній водний транспорт». Також, зауважуємо, що строк дії Стратегії розвитку наразі обмежується 2027 роком, а під час дії воєнного стану в країні рішення про допуск цивільних суден до водних об'єктів ухвалюються виключно за погодженням із Радою оборони області та військовою адміністрацією з міркувань безпеки.
3.4.	Стор. 42 – відсутня спеціалізація приватних медзакладів (треба додати).	Не враховано	У виконавчих органах Чернігівської міської ради відсутня інформація щодо спеціалізації приватних медичних закладів м. Чернігова. Разом з тим, пропозиція також не містить відповідних відомостей для включення до проєкту Стратегії розвитку.
3.5.	Стор. 44 – додати інформацію про обласні заклади позашкільної освіти, що працюють в місті.	Враховано	

3.6.	На стор. 51 штучно збільшити розмір стовпчика, що ілюструє кількість підприємств середнього бізнесу для забезпечення наглядності.	Враховано	
3.7.	Метою громади визначити: Досягнення найвищих показників якості життя жителів міста серед всіх міст України і Європи. Пропоную місію замінити на затверджену Чернігівською міською громадською радою: Чернігів – це науково-дослідний центр з випробування і впровадження надсучасних інновацій вчених України і світу.	Не враховано	15.06.2026 на засіданні Робочої групи з розроблення проєкту Стратегії розвитку Чернігівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з перспективою дії до 2034 року) та Плану заходів з її реалізації на 2026-2027 роки (далі – Робоча група) було погоджено стратегічне бачення розвитку Чернігівської міської територіальної громади (візії) та місії громади відмінне від запропонованого.
3.8.	На стор. 67 в слові «овіта» вставити «с».	Враховано	
3.9.	В розділі SWOT аналіз не визначені напрямки вирішення логістичних проблем та напрямки залучення інвестицій.	Не враховано	Проєкт Стратегії розвитку розроблявся відповідно до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265 (далі – Методичні рекомендації).

			Абзацом 4 пункту 1.3 Методичних рекомендацій визначено, що SWOT-аналіз – метод стратегічного планування, що базується на встановленні зв'язку між характерними для територіальної громади внутрішніми сильними і слабкими сторонами та зовнішніми можливостями і загрозами, результати якого в подальшому використовуються для визначення системи стратегічних та оперативних цілей розвитку територіальної громади. Пунктом 2.7 Методичних рекомендацій визначено, що SWOT-аналіз здійснюється за формою, що наведена у додатку 3 Методичних рекомендацій, яка не передбачає визначення напрямків вирішення логістичних проблем та залучення інвестицій.
3.10.	В тексті Стратегії замінити латиницю на переклад українською.	Не враховано	В тексті проєкту Стратегії розвитку латиницею зазначено назви міжнародних організацій, аббревіатури організаційно-правових форм, торговельні марки та бренди, що не підлягають перекладу чи транслітерації на кирилицю. Транслітерація може викривити офіційну назву компанії чи призвести до спотворення назви торговельної марки, порушуючи правила використання бренду.
3.11.	На стор. 88 не визначені пріоритетні сфери економічної діяльності. Відсутні напрямки, спрямовані на підвищення стійкості.	Не враховано	Зауваження не містить конкретних відомостей/пропозицій з формулюваннями щодо даного питання.
3.12.	На стор. 92 в Завдання додати:	Враховано	

	«1.7. Пріоритетний розвиток профілактичної медицини, в т. ч. на базі телемедицини».		
3.13.	На стор. 94 додати п. 1.3.8. Соціальний захист і реабілітація самотніх осіб похилого віку.	Враховано	
3.14.	На стор. 97 п. 2.1.5. прибрати як недоречний в прикордонному з ворогом місті.	Не враховано	Пропозиція щодо даного пункту була надана членом Робочої групи та погоджена Робочою групою у складі проєкту Стратегії розвитку.
3.15.	На стор. 98 в п. 2.3. після слова «підприємства» вставити «в тому числі».	Враховано	
3.16.	Стор. 98 вставити п. 2.3.5. (бажано деталізувати за напрямками).	Не враховано	Рекомендація не містить конкретних відомостей/пропозиції з даного питання.
3.17.	На стор. 98 обговорити і деталізувати п. 2.3.6. (стимулювання розвитку комунальних підприємств).	Не враховано	Рекомендація не містить конкретних відомостей/пропозиції з даного питання.
3.18.	На стор. 99 в п. 2.5.1. додати: Трансформувати енергосистему міста в архіпелаг взаємопов'язаних енергоостровів.	Враховано	
3.19.	В п. 2.5.3. додати перед «тощо» рідкого палива з вторсировини, газу CO ₂ .	Враховано	

3.20.	Привести стратегічні цілі, оперативні цілі і завдання у відповідність запропонованим Меті і Місії.	Не враховано	Стратегічні та оперативні цілі були сформовані та погоджені 15.06.2026 Робочою групою як взаємопов'язана система цілей.
3.21.	Стор. 103 додати п. 3.5.3. Створення підприємств, спеціалізованих на переробці вторсировини в газове, рідке і тверде паливо.	Враховано	
3.22.	Стор. 104 Стратегічну ціль 4 трансформувати в іншу. Без вирішення логістично-безпекових питань ця ціль є уявною.	Не враховано	Стратегічна ціль 4 «Громада багатовікових культурних традицій та історичного надбання» була погоджена 15.06.2026 Робочою групою як складова взаємопов'язаної системи цілей.
3.23.	Стор. 105 п. 3.10.5 додати: Переробка відходів в паливо і енергію.	Враховано	
3.24.	На стор. 4 в абз. 5 після слова «...розвитку громади» вставити «...в напрямку запланованої мети...».	Не враховано	Мета розробки Стратегії розвитку полягає у визначенні стратегічних та оперативних цілей, а також завдань до них, що сприятимуть відновленню та соціально-економічному розвитку Чернігівської міської територіальної громади, створенню сприятливих, безпечних та комфортних умов проживання для мешканців і гостей міста, і тому додавання слів «в напрямку запланованої мети» після слів «розвитку громади» є більш звуженим формулюванням, ніж поточне формулювання, погоджене у складі проєкту Стратегії розвитку.
3.25.	Текст на стор. 18 та 19 до слів «Поштові, кур'єрські	Не враховано	Вирішення питань судноплавства на річці Десна є виключною прерогативою центральних органів

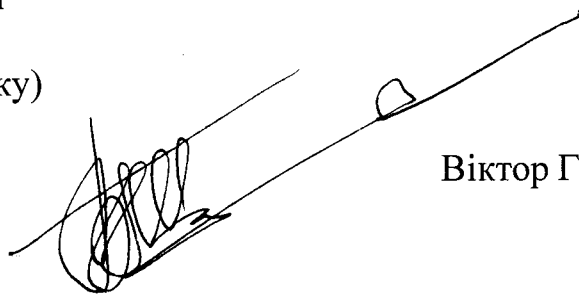
	послуги..» замінити на запропонований опис річки Десни як потенціально судноплавної річки.		виконавчої влади України, так як Десна має статус внутрішнього водного шляху загальнодержавного значення у відповідності до Закону України «Про внутрішній водний транспорт». Крім того, строк дії Стратегії розвитку наразі обмежується 2027 роком, а під час дії воєнного стану в країні рішення про допуск цивільних суден до водних об'єктів ухвалюються виключно за погодженням із Радою оборони області та військовою адміністрацією з міркувань безпеки.
3.26.	Проект Стратегії розвитку доповнити інформацією про інженерні і окремо гуманітарні спеціальності, професійну освіту з яких надає кожен учбовий заклад, а також загальну кількість студентів в кожному закладі та інформацією про заклади позашкільної освіти обласного підпорядкування.	Не враховано	Виконавчі органи Чернігівської міської ради не є розпорядниками даної інформація. До управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації був направлений лист від 21.04.2026 № 555/2-02.1/вих/01 щодо надання відповідної інформації, станом на сьогодні відповідь не отримано. Разом з тим, надана пропозиція також не містила відомостей щодо кількості інженерних та гуманітарних спеціальностей, професійну освіту з яких надає кожен учбовий заклад, загальної кількості студентів в кожному закладі та переліку закладів позашкільної освіти обласного підпорядкування з інформацією про кількість здобувачів позашкільної освіти в кожному з них для забезпечення можливості їх опрацювання та включення до проекту Стратегії розвитку.
3.27.	Стор. 37 абзац 5 доповнити інформацією про напрямок подальшого використання колишньої поштової	Не враховано	Наразі конкретний напрямок подальшого використання колишньої поштової станції губерньського казначейства не визначений через зміну пріоритетів, зумовлених війною.

	станції губернського казначейства.		
3.28.	Стор. 43 в абз. 2 перше речення завершити словами «...з громади».	Враховано	
3.29.	Стор. 50 Таблицю 7 доповнити інформацією про обсяги цільової допомоги ЗСУ.	Не враховано	Відповідно до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, в розділі «Фінансовий стан та бюджет територіальної громади» зазначається структура доходів та видатків бюджету. Наведені в проєкті Стратегії розвитку видатки бюджету Чернігівської міської територіальної громади викладені відповідно до Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2017 № 793 «Про затвердження складових Програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету» (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 17.12.2020 № 781), зазначена програмна класифікація не передбачає окремого коду для видатків на допомогу Збройним Силам України. Відповідно до п. 22 ⁵ розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного Кодексу України видатки на утримання Збройних Сил України здійснюються шляхом надання міжбюджетного трансферту з відповідного місцевого бюджету.

3.30.	Стор. 59 Стовпчик «Сильні сторони» абз. 13 після слів «Наявність річки Десна».. вставити «з високим логістично-транспортним потенціалом і наявних...» далі по тексту.	Не враховано	Враховуючи строк розробки Стратегії розвитку (до 2027 року) та у зв'язку із введенням на території України воєнного стану, фактичний логістично-транспортний потенціал річки Десна з точки зору його практичної реалізації в короткостроковій перспективі (до 2027 року) наразі не характеризується високим рівнем.
3.31.	Стор. 60 стовпчик справа, абз. 5 викласти в наступній редакції «Безвідповідальне самоблокування діяльності міської ради».	Не враховано	Пропозиція має суб'єктивний характер. Крім того, в розділі 2 SWOT-аналізу вже включено до «слабких сторін» пункт «Політична фрагментованість та конфлікти у місцевому самоврядуванні».
3.32.	Стор. 61 лівий стовпчик абз. 5 викласти українською мовою і визначити сферу «тестування інноваційних рішень».	Враховано	
3.33.	Стор. 61 ліву колонку доповнити «...наявні можливості», умови і потенціал для створення кластеру з переобладнання (реконструкції) автомобільного транспорту, оснащеного двигунами внутрішнього згорання, в електромобілі, а також кластеру по відновленню комерційного судноплавства по	Не враховано	Стратегія розвитку формується наразі до 2027 року, а переобладнання автомобільного транспорту, оснащеного двигунами внутрішнього згорання, в електромобілі вважається складною конструкційною зміною та потребує тривалої процедури сертифікації, а також повинно здійснюватися у відповідності до вимог Закону України «Про дорожній рух». Переобладнання транспортних засобів, що призводить до зміни повної маси та її розподілу по осях, розміщення центру ваги, типу двигуна, його ваги і потужності, колісної бази чи колісної формули, системи гальмового і рульового керування та трансмісії повинно

	Десні і інших річках області».		бути погоджене з виробниками транспортних засобів або спеціально уповноваженими на це Кабінетом Міністрів України організаціями, до яких належать, зокрема, ДП «ДержавтотрансНДІпроект» та Головний сервісний центр Міністерства внутрішніх справ України. Створення кластеру з відновлення комерційного судноплавства по річці Десні і інших річках області є наразі, з практичною реалізацією до 2027 року, нереалістичним та, крім того, організація судноплавства на річці Десна є виключною прерогативою центральних органів виконавчої влади України.
3.34.	В розділі «Освітній та науковий потенціал» на стор. 28-32 відсутня інформація про наявність, кількість і спеціалізацію осіб, що мають наукові звання; напрямки наукових досліджень, що здійснюються в місті (додати).	Не враховано	Виконавчі органи Чернігівської міської ради не являються розпорядниками інформації щодо наявності, кількості та спеціалізації осіб, що мають наукові звання, напрямів наукових досліджень, що здійснюються в місті. Разом з тим, пропозиція не містить відповідних відомостей для включення до проекту Стратегії розвитку.

Голова робочої групи з розроблення проекту Стратегії розвитку Чернігівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з перспективою дії до 2034 року) та Плану заходів з її реалізації на 2026-2027 роки

Віктор ГЕРАЩЕНКО